

Udskriftsdato: 25. december 2025

SKR nr 10247 af 01/10/2009 (Historisk)

Overgang til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19 og dermed lagerbeskatning som følge af lov nr. 98 af 10. februar 2009 - Styresignal

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin.
SKAT J.nr. 09-158377

Senere ændringer til forskriften

SKR nr 10177 af 25/10/2021

Skrivelse om Overgang til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19 og dermed lagerbeskatning som følge af lov nr. 98 af 10. februar 2009 – Styresignal

1. Indledning

Dette styresignal omhandler overgangsreglerne for fysiske personer, der ejer aktier eller investeringsforeningsbeviser, som skattemæssigt skifter status og bliver omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 19 om investeringsselskaber som følge af lov nr. 98 af 10. februar 2009 (L 23 2008/09). I punkt 6 er overgangsreglerne for selskabet beskrevet.

Overgang til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19 indebærer:

at selskabet bliver skattefrit bortset fra den indeholdte 15 pct. beskatning af visse udbytter, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 19

at selskabets aktiver og passiver anses for solgt på tidspunktet for overgangen til en ny skattemæssig status, jf. selskabsskattelovens § 5, stk. 1 og 4

at investors aktier eller investeringsforeningsbeviser overgår fra beskatning efter realisationsprincippet til beskatning efter lagerprincippet

at der for investor skal foretages en opgørelse af gevinst og tab på de aktier og investeringsforeningsbeviser, der berøres af statusskiftet.

Styresignalet indeholder følgende punkter:

tidspunktet for investors overgang til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19

beskatning af gevinst og tab for investor oparbejdet indtil overgangen til lagerbeskatning

beskatning af gevinst og tab for investor efter overgangen til lagerbeskatning

eksempler vedrørende børsnoterede aktier eller børsnoterede eller unoterede investeringsforeningsbeviser

overgangen for selskabet

de aktuelle lovregler mv.

2. Tidspunktet for investors overgang til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19

2.1. Hvornår sker overgangen til lagerbeskatning for investor?

Ifølge ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 10, stk. 9, i lov nr. 98 af 10. februar 2009 har lovændringen virkning fra og med gevinst og tab, der opgøres for indkomståret 2009 og henføres til indkomståret 2010.

I overensstemmelse med aktieavancebeskatningslovens § 33 tages der udgangspunkt i selskabets/investeringsforeningens indkomstår (2009).

I tilfælde, hvor selskabet/investeringsforeningen har bagudforskudt indkomstår, således at indkomståret 2009 er påbegyndt i kalenderåret 2008, anvendes investors indkomstår, idet intentionen ikke har været, at en latent gevinst i kalenderåret 2008 skal beskattes i det år.

I tilfælde, hvor både selskabet/investeringsforeningen og investor har bagudforskudt indkomstår, sker overgangen den 1. januar 2009.

2.2. Overgang til lagerbeskatning i forskellige situationer

Overgangsreglerne synes at forudsætte, at selskabet og investor har kalenderåret som indkomstår. Imidlertid forekommer det især, at selskabet har et andet indkomstår end kalenderåret, og dette vil have betydning for overgangstidspunktet og dermed det tidspunkt, hvorpå der skal opgøres en værdi som følge af statusskiftet. Det er SKATs opfattelse, at konsekvenserne af, at selskabet og investor har et andet indkomstår end kalenderåret, er som anført nedenfor.

2.2.1. Begyndelsen af selskabets/investeringsforeningens indkomstår 2009 er overgangstidspunkt

Begyndelsen af selskabets/investeringsforeningens indkomstår 2009 er overgangstidspunkt i følgende situationer:

Selskabet/investeringsforeningen har kalenderår og investor har kalenderår, bagudforskudt indkomstår eller fremadforskudt indkomstår.

Selskabet/investeringsforeningen har fremadforskudt indkomstår og investor har kalenderår, bagudforskudt indkomstår eller fremadforskudt indkomstår.

2.2.2. Begyndelsen af investors indkomstår 2009 er overgangstidspunkt

Begyndelsen af investors indkomstår 2009 er overgangstidspunkt i følgende situationer:

Selskabet/investeringsforeningen har bagudforskudt indkomstår og investor har kalenderår.

Selskabet/investeringsforeningen har bagudforskudt indkomstår og investor har fremadforskudt indkomstår.

2.2.3. Den 1. januar 2009 er overgangstidspunkt

Hvis både selskabet/investeringsforeningen og investor har bagudforskudt indkomstår, er overgangstidspunktet den 1. januar 2009.

3. Beskatning af gevinst og tab for investor oparbejdet indtil overgangen til lagerbeskatning

3.1. Opgørelse af gevinst og tab som følge af statusskiftet

For aktier og investeringsforeningsbeviser, der skattemæssigt skifter status til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19, opgøres gevinst og tab som forskellen mellem værdien af aktien eller beviset ved overgangen og anskaffelsessummen. Se afsnit 2 ovenfor for situationer, hvor selskab og/eller investor har et andet indkomstår end kalenderåret.

Værdien skal opgøres på de angivne tidspunkter - uanset om tidspunktet svarer til udløbet af selskabets/investeringsforeningens regnskabsår eller ej.

3.2. Gevinst på unoterede og børsnoterede aktier, herunder investeringsforeningsbeviser

For fysiske personer henføres gevinst på unoterede og børsnoterede aktier, herunder investeringsforeningsbeviser, til aktieindkomsten dagen efter overgangen (medmindre investor er omfattet af næringsreglen i aktieavancebeskatningslovens § 17), jf. § 10, stk. 9 i lov nr. 98 af 10. februar 2009.

3.3. Tab på unoterede aktier

Hvis der er tale om unoterede aktier fradrages tabet i aktieindkomsten efter reglerne i personskattelovens § 8 a.

Bliver aktieindkomsten herved negativ, modregnes skatteværdien heraf i anden skat, jf. personskattelovens § 8 a, stk. 5. Tabet henføres til dagen efter overgangen. Kan skatteværdien ikke rummes i skatteyderens sluskat for dette år, overføres skatteværdien til en eventuel samlevende ægtefælle eller til senere år.

3.4. Tab på børsnoterede aktier, herunder investeringsforeningsbeviser

Hvis der er tale om børsnoterede aktier samt børsnoterede og unoterede investeringsforeningsbeviser, kan tabet kun fradrages i gevinst og udbytter vedrørende andre børsnoterede aktier m.v. Tabet henføres til dagen efter overgangen. Henstår der efter dette kildeartsbegrænsede fradrag et nettotab, skal dette tab behandles efter reglen i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15.

Det fremgår af denne bestemmelse, at nettotab efter kildeartsbegrænsningen ikke kan fradrages efter de almindelige regler for tab på børsnoterede aktier i aktieavancebeskatningslovens § 14 (efter vedtagelsen af lov nr. 462 af 12. juni 2009 aktieavancebeskatningslovens § 13 A), men at tabet i stedet indgår i opgørelsen efter aktieavancebeskatningslovens § 19 som et tillæg til værdien af aktien eller beviset ved opgørelsen efter aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 7. Se afsnit 4 nedenfor.

Tabet vil dermed komme til at påvirke kapitalindkomsten, da gevinst/tab efter aktieavancebeskatningslovens § 19 medregnes til kapitalindkomsten.

Hvis den skattepligtige indkomst derved bliver negativ, overføres underskuddet til en ægtefælle eller til senere indkomstår efter de almindelige regler i personskattelovens § 13.

Investor kan ikke vælge, om han/hun vil anvende reglen i § 10, stk. 9, i lov nr. 98 af 10. februar 2009, eller om han/hun vil anvende reglen i aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, idet reglerne skal anvendes som anført ovenfor.

4. Beskatning af gevinst og tab for investor efter overgangen til lagerbeskatning

Tab omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, jf. ovenfor, indgår i opgørelsen af gevinst eller tab vedrørende det første år, hvor gevinst eller tab på aktien eller beviset skal lagerbeskattes. Det vil sige, at tabet tillægges værdien ved overgangen til lagerbeskatning. Tabet tages således i betragtning ved opgørelsen af gevinst/tab i 2009. Som følge af det forskudte lagerprincip henføres gevinst eller tab i 2009 til dagen efter udløbet af investeringsselskabets henholdsvis investeringsforenings indkomstår 2009.

Hvis både selskabet/investeringsforeningen og investor har kalenderåret som indkomstår, dvs. overgangen sker 1. januar 2009, tages tabet således først i betragtning ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for indkomståret 2010.

Hvis selskabet/investeringsforeningen og/eller investor har forskudt indkomstår, vil det derimod kunne forekomme, at dagen efter udløbet af selskabets/investeringsforenings indkomstår 2009 ligger i investors indkomstår 2009. I disse tilfælde skal tabet tages i betragtning ved opgørelsen af investors skattepligtige indkomst for indkomståret 2009.

For god ordens skyld bemærkes, at det forskudte lagerprincip er afskaffet og erstattet af et almindeligt lagerprincip med virkning fra og med indkomståret 2010, jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009 § 1, nr. 32. Det betyder, at investorerne for indkomståret 2010 skal medregne 2 års gevinst eller tab.

5. Eksempler vedrørende børsnoterede aktier eller børsnoterede eller unoterede investeringsforeningsbeviser

Eksempel 1 (oparbejdet gevinst - både selskabet og investor har kalenderår)

Den 1.4.2007 købte A for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien steget til 150.000 kr. Gevinsten (150.000 kr. - 100.000 kr.) = 50.000 kr. skal beskattes som aktieindkomst i indkomståret 2009, jf. § 10, stk. 9, i lov nr. 98 af 10. februar 2009.

Eksempel 2 (oparbejdet gevinst - selskabet har bagudforskudt indkomstår og investor har kalenderår)

Eksemplet svarer til eksempel 1, blot har selskabet bagudforskudt indkomstår 1.7. - 30.6. Investor har kalenderår.

Den 1.4.2007 købte A for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien steget til 150.000 kr. Gevinsten (150.000 kr. - 100.000 kr.) = 50.000 kr. skal beskattes som aktieindkomst. Gevinsten henføres til dagen efter overgangstidspunktet, dvs. til den 1.1.2009, og beskattes således i indkomståret 2009, jf. § 10, stk. 9, i lov nr. 98 af 10. februar 2009 samt afsnit 2.2.2. og 3.2. ovenfor.

Eksempel 3 (oparbejdet tab - både selskabet og investor har kalenderår - ingen udbytte eller gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier)

A købte den 1.4.2007 for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien 50.000 kr. Pr. 31.12.2009 er værdien faldet yderligere til 40.000 kr.

Det forudsættes, at hverken investor eller investors ægtefælle har udbytte eller gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier i 2009.

Da både investeringsselskabet og investor har kalenderåret som indkomstår, skal det oparbejdede tab - tabet fra købet den 1.4.2007 til 31.12.2008 - opgøres som forskellen mellem aktiens eller investeringsforeningsbevisets værdi pr. 31.12.2008 og anskaffelsessummen. (Tabet er oparbejdet i den periode, hvor

investor skulle opgøre avance/tab efter realisationsprincippet.) Tabet kan opgøres til (50.000 kr. - 100.000 kr.) = - 50.000 kr.

Da hverken investor eller ægtefællen har aktieindkomst fra børsnoterede aktier i 2009, som tabet kan modregnes i, skal hele tabet indgå ved opgørelsen i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, i det første år hvor investor skal lagerbeskattes.

Generelt gælder at for perioden 1.1.2009 - 31.12.2009 opgøres en gevinst eller et tab efter lagerprincippet. Det tab, som er oparbejdet frem til 31.12.2008, tillægges ved denne opgørelse værdien pr. 1.1.2009 og indgår i opgørelsen efter lagerprincippet i perioden 1.1.2009-31.12.2009. Gevinst eller tab for sidstnævnte periode henføres som følge af det forskudte lagerprincip til den 1.1.2010 og indgår i den skattepligtige indkomst for investor i indkomståret 2010.

Ved opgørelsen efter lagerprincippet pr. 31.12.2009 skal indgangsværdien primo 2009 ansættes til 50.000 kr. (værdien pr. 31.12.2008) + 50.000 kr. (det oparbejdede tab) = 100.000 kr. Dette fremgår af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15.

Avancen/tabet i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 19 pr. 31.12.2009 kan opgøres til 40.000 kr. (værdien pr. 31.12.2009) - 100.000 kr. = - 60.000 kr. Tabet på 60.000 kr. kan fradrages i kapitalindkomsten i indkomståret 2010.

Eksempel 4 (oparbejdet tab - både selskabet og investor har kalenderår - tabet kan delvis modregnes i udbytte og gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier)

Den 1.4.2007 købte A for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien faldet til 50.000 kr. Den 31.12.2009 er værdien steget til 70.000 kr.

A har i indkomståret 2009 en gevinst på andre børsnoterede aktier på 10.000 kr.

I perioden fra købet (1.4.2007) til 31.12.2008 er der et tab på (50.000 kr. - 100.000 kr.) = - 50.000 kr.

10.000 kr. af tabet modregnes i gevinsten på andre børsnoterede aktier i 2009.

Ved opgørelsen efter lagerprincippet pr. 31.12.2009 skal indgangsværdien primo 2009 ansættes til 50.000 kr. (værdien pr. 31.12.2008) + 40.000 kr. (det ikke udnyttede tab) = 90.000 kr. Dette fremgår af aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15.

Avancen/tabet i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 19 pr. 31.12.2009 kan opgøres til 70.000 kr. (værdien pr. 31.12.2009) - 90.000 kr. = - 20.000 kr. Tabet på 20.000 kr. kan fradrages i kapitalindkomsten i indkomståret 2010.

Eksempel 5 (oparbejdet tab - selskabet har bagudforskudt indkomstår og investor har kalenderår - ingen udbytte eller gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier)

Eksemplet svarer til eksempel 3 - blot har selskabet bagudforskudt indkomstår 1.7. - 30.6. Investor har kalenderår.

A købte den 1.4.2007 for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien 50.000 kr. Pr. 30.6.2009 er værdien 40.000 kr.

Det forudsættes, at hverken investor eller investors ægtefælle har udbytte eller gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier i 2009.

Da investeringsselskabet har bagudforskudt indkomstår 1.7. - 30.6, og investor har kalenderåret som indkomstår, skal det oparbejdede tab opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen og aktiens eller investeringsforeningsbevisets værdi pr. 31.12.2008. Tabet kan opgøres til (50.000 kr. - 100.000 kr.) = -50.000 kr.

For perioden 1.1.2009 - 30.6.2009 opgøres en gevinst eller et tab efter lagerprincippet. Det tab, som er oparbejdet frem til 31.12.2008, tillægges ved denne opgørelse værdien pr. 1.1.2009 og indgår i opgørelsen efter lagerprincippet i perioden 1.1.2009 - 30.6.2009. Gevinst eller tab for sidstnævnte periode henføres

som følge af det forskudte lagerprincip til den 1.7.2009 og indgår dermed i den skattepligtige indkomst for investor i indkomståret 2009.

Indgangsværdien i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, det første år hvor investor lagerbeskattes kan opgøres til 50.000 kr. (værdien pr. 31.12.2008) + 50.000 kr. (tabet frem til 31.12.2008) = 100.000 kr.

Avance/tab pr. 30/6 kan opgøres til 40.000 kr. (værdien pr. 30.6.2009) - 100.000 kr. = -60.000 kr. Tabet skal fradrages i kapitalindkomsten i 2009.

Eksempel 6 (oparbejdet tab - selskabet har bagudforskudt indkomstår og investor har kalenderår - tabet kan delvis modregnes i udbytte og gevinst ved salg af andre børsnoterede aktier)

Eksemplet svarer til eksempel 4 - blot har selskabet bagudforskudt indkomstår 1.7. - 30.6. Investor har kalenderår.

Den 1.4.2007 købte A for 100.000 kr. aktier i selskabet B A/S. Pr. 31.12.2008 er værdien faldet til 50.000 kr. Der er således et tab på (50.000 kr. - 100.000 kr.) = - 50.000 kr.

A har i indkomståret 2009 en gevinst på andre børsnoterede aktier på 10.000 kr.

10.000 kr. af tabet modregnes i gevinsten på andre børsnoterede aktier i 2009. Det overskydende tab på 40.000 kr. skal indgå ved opgørelsen efter lagerprincippet i 2009. Opgørelsen efter lagerprincippet sker som følge af det forskudte lagerprincip dagen efter udløbet af selskabets regnskabsår 2009, dvs. den 1.7.2009. Tabet henregnes herefter til 2009 på den måde, som fremgår af eksempel 5.

6. Overgangen for selskabet

For selskabet sker overgangen til skattefrihed ved begyndelsen af selskabets indkomstår 2009, jf. aktieavancebeskatningslovens § 33, stk. 5. Aktiverne som er i behold ved overgangen, skal ved den afsluttende ansættelse indgå til handelsværdien ved udgangen af indkomståret 2008.

Det bemærkes, at uanset at selskabet overgår til skattefrihed, skal selskabet dog betale den indeholdte 15 pct. skat af visse udbytter, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 19.

I henhold til selskabsskattelovens § 5, stk. 3, skal ledelsen i selskabet, der ændrer skattemæssig status, senest en måned efter statusændringen indsende en opgørelse af indkomsten for det afsluttende indkomstår.

Hvis det er ændringen af aktieavancebeskatningslovens § 19, som bevirker, at selskabet overgår til skattefrihed, finder SKAT, at statusskiftet sker, når loven træder i kraft.

Told- og Skatteforvaltningen har mulighed for at dispensere fra fristen for indlevering af den afsluttende ansættelse.

Det bemærkes, at såfremt et selskab eller en investeringsforening som følge af lov nr. 98 af 10. februar 2009 umiddelbart fremtræder som overgået til beskatning efter aktieavancebeskatningslovens § 19, men hvor det inden udløbet af selskabets eller foreningens indkomstår konstateres, at betingelserne i aktieavancebeskatningslovens § 19 ikke er opfyldt, er der ikke sket et statusskifte efter aktieavancebeskatningslovens § 33.

7. De aktuelle lovregler m.v.

Aktieavancebeskatningslovens § 19

Bestemmelsens anvendelsesområde blev udvidet, således at en række aktier og investeringsforeningsbeviser omfattes af reglen, jf. § 2, nr. 1-3 i lov nr. 98 af 10. februar 2009. Det skal bemærkes, at bestemmelsen ikke omfatter investeringsforeningsbeviser i udloddende investeringsforeninger og andele i kontoførende investeringsforeninger, jf. aktieavancebeskatningslovens § 19, stk. 4.

Aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 7

Denne regel om det forskudte lagerprincip er ophævet ved lov nr. 525 af 12. juni 2009. Ophævelsen har virkning fra og med indkomståret 2010.

§ 10, stk. 9 i lov nr. 98 af 10. februar 2009

"§ 2, nr. 1, har virkning fra og med gevinst og tab, der opgøres for indkomståret 2009 og henføres til indkomståret 2010 efter bestemmelsen i aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 7. For aktier og investeringsforeningsbeviser, som er anskaffet inden begyndelsen af indkomståret 2009, og som ikke er afstået på dette tidspunkt, opgøres gevinst og tab for indkomståret 2008 som forskellen mellem værdien af aktien eller beviset ved udgangen af indkomståret 2008 og anskaffelsessummen. Den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab henføres til den skattepligtige indkomst for 2009. For personer medregnes den herved opgjorte gevinst eller det herved opgjorte tab ved opgørelsen af aktieindkomst, jf. personskatteovens § 4 a, medmindre disse aktier eller investeringsbeviser m.v. er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 17."

Aktieavancebeskatningslovens § 46, stk. 15, som ændret ved lov nr. 462 af 12. juni 2009:

"Tab, der realiseres som følge af, at et selskab m.v. i indkomståret 2009 skifter status, således at det omfattes af § 19, kan ikke fradrages efter § 14 i lovbekendtgørelse nr. 171 af 6. marts 2009 eller § 13 A, selv om tabene ellers er omfattet af en af disse bestemmelser. Tabene indgår i stedet i opgørelsen efter § 19 som et tillæg til værdien af aktien eller beviset ved opgørelsen efter § 23, stk. 7."

Bemærkningerne til lovforslaget L 23 samt svar af 7. maj 2009 på spørgsmål 335 fra Folketingets Skatteudvalg, indeholdende bidrag til fortolkning af ikrafttrædelses- og overgangsreglerne vedrørende aktieavancebeskatningslovens § 19.

Begrebet bagudforskudt indkomstår anvendes for indkomstår, der slutter inden udløbet af det kalenderår, som indkomståret træder i stedet for.

Begrebet fremadforskudt indkomstår anvendes for indkomstår, der slutter efter udløbet af det kalenderår, som indkomståret træder i stedet for.

SKM2009.595.SKAT